

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

экономия ресурсов, качественный белок, медицинские препараты, экологизация производств - все это вермикультура в состоянии дать человечеству, не прибегая к многоступенчатым химическим синтезам.

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ:

1. Грязнова П. А. «Применение вермитехнологии для переработки листового опада Городских систем» \ Материалы XVII международной экологической студенческой конференции «Экология России и сопредельных территорий», Новосибирск 2012, 169 с.
2. Режим доступа: <http://www.npp-biotech.ru/node/21>
3. Игонин А., доктор медицинских наук, профессор Приусадебное Хозяйство №3, 1990 г., с. 71-72.
4. Мэтью Р. Вернер \ Центр Агроекологии и устойчивых пищевых систем, Университет штата Калифорния, Санта-Круз
5. Титов И.Н., Усоев В.М. «Вермикультура как возобновляемый источник животного белка из органических отходов» Вестник Томского государственного университета. Биология. 2012. № 2 (18), материалы Международной молодежной научной школы «Пищевые технологии и биотехнологии» (Томск, 18-22 июня 2012 г.) С. 74-80
6. Спевак Н.В., Спевак В.Я., Тимралиев В.Ю., Ибрашов Э. А. Технология и комплекс оборудования для производства вермикомпоста. \ Вестник саратовского госагроуниверситета им Н.И.Вавилова, №9, 2010, 100 с.
7. Пчеленок О.А., Дмитриевская Т. А. «Вермикультивирование как ресурсосберегающая технология в сельскохозяйственном производстве» \ «Современные наукоемкие технологии» №4, 2007 г.
8. Таран Д.О., Саксонов М.Н., Бархатова О.А., Плеханов С.Е. «Изменение токсичности почв, загрязненных ароматическими соединениями, в присутствии вермикультуры и гуминовых веществ.» \ Научно-практический журнал "Вестник иргсха". Выпуск 51, 156 с.
9. Дубровин А.В., Харатьян Г.А., Гусев В.А., Голубев А.В., «Перспективная ресурсосберегающая технология собственного производства экономичного комбикорма в хозяйствах» \ журнал "Энергетика і автоматика", №2, 2012 г.
10. Титов. И.Н., Усоев В.М. «Вермикультура как возобновляемый источник животного белка из органических отходов» Вестник Томского государственного университета. Биология. 2012. № 2 (18), материалы Международной молодежной научной школы «Пищевые технологии и биотехнологии» (Томск, 18-22 июня 2012 г.)

РЕЗЮМЕ

Роль дощових черв'яків у агроєкосистемах, вермікультивування: історія розвитку, сучасний стан та перспективи. В огляді розглядається екологічність та економічність даної біотехнології. Особливу увагу приділено питанням отримання вермикомпосту та вирощування біомаси дощових черв'яків і одержання повноцінного білка.

Ключові слова: дощові черв'яки, вермікультури, переробка відходів, вермикомпост, біомаса дощових черв'яків.

РЕЗЮМЕ

Роль дождевых червей в агроэко системах, Вермикультивирование: история развития, современное состояние и перспективы. В обзоре рассматривается экологичность и экономичность данной биотехнологии. Особое внимание уделено вопросам получения вермикомпоста и выращивания биомассы дождевых червей и получение полноценного белка.

Ключевые слова: дождевые черви, вермикультура, переработка отходов, вермикомпост, биомасса дождевых червей.

SUMMARY

The role of earthworms in agroecosystems, Vermiculture: history of development, current status and prospects. In the review ecological compatibility and profitability of the yielded biotechnology is considered. Particular attention is paid to get vermicompost and biomass growth of earthworms and receive complete protein.

Keywords: earthworms, vermiculture, processing of a waste, vermicompost, biomass of earthworms.

СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Гончар В.В., к.е.н., доцент, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», г. Мариуполь ¹

Вступ

Доцільність урахування впливу стратегічних змін при організації та плануванні діяльності промислових підприємств обумовлена рухливістю зовнішнього середовища та швидкими змінами усередині підприємства. Сучасний стан вимагає виваженого управління стратегічними змінами. Проблематика планування і впровадження змін набуває стратегічної важливості для промислових підприємств.

Промисловий сектор відіграє значну роль в економіці країни. Однією з вагомих галузей цього сектору – є металургія. На неї припадає вага частина всього виробництва в країні - 37% в структурі промисловості у 2011 році.

Довгострокове економічне зростання промислового сектору економіки повинно будуватися на основі поетапного впровадження системи управління стратегічними змінами, що має стати важливим напрямом забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішньому та внутрішньому ринках, подолання наслідків фінансово-економічної кризи, сприяння структурно-технологічній перебудові економіки, забезпеченню її розвитку в процесі змін.

Постановка завдання

Серед наукових праць щодо розробки методики впровадження стратегічних змін на підприємствах можна виділити роботи таких вчених, як Брукінга С., Бауліної Т. В., Віханського О., Дональдсона Дж., Джорджа Дж. М., Друкера П., Ермошенка М. М., Грязьновой А. Г., Козаченка С.В., Котлера Ф., Немцова В. Д., Панченка С.Г., Пилипенка А. А., Прокопенка І. І, Садкова А.А., Уотермана Р., Ушанова Ю., Чендлера Алф., Шапіра В. Д., Шумпетера Дж., Широковой Г. В., Янга С., Харрінгтона Дж., Ярошенка Ф. та ін.

Але питання дослідження доцільності та ефективності впровадження стратегічних змін залишається невирішеним.

Мета досліджень – розкриття теоретико-методологічних засад та формування наукових підходів до впровадження стратегічних змін на промисловому підприємстві.

Результати

Для того, щоб зрозуміти сучасні підходи до управління стратегічними змінами необхідно спершу розкрити їх сутність і визначити місце в стратегічному управлінні. В літературі по стратегічному управлінні найчастіше зустрічаються три терміни: зміна; нововведення; перетворення.

Розглянемо сутність терміну «зміни» в різних інтерпретаціях (табл. 1):

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

Таблиця 1.

Інтерпретація терміну «зміна»	
Автор	Тлумачення
літературне	
Ожегова	Поправка, зміна, змінююча щось-небудь колишнє
Ушакова	Піддати корінній зміні щось-небудь
Малій академічний словник	Зміна, поправка, переробка, внесена до чогось-либо. і змінююча колишнє
філософське	
Філософський словник	перетворення на щось інше. Характеризується напрямом, інтенсивністю, швидкістю і тривалістю. Арістотель провів відмінність між чотирма типами змін: місця, якості, кількості, субстанції.
соціологічне	
Соціологічний	Процес руху і взаємодії предметів і явищ, переходу від одного стану до іншого, появи у них нових властивостей, функцій і стосунків.
організаційне	
Губер, Мілер, Глік	Зміни в організації означають зміни в тому, як організація функціонує, хто її лідери, яку форму вона приймає і як вона розподіляє свої ресурси
Ван не Вен, Пул	Зміни-це імперичне спостереження різниці у формі, якості або стані якого-небудь організаційного елемента протягом часу
Барнет	Зміни- це перетворення організації між двома моментами часу

Отже більшість тлумачень говорить, що зміни – процес руху. В економічному словнику немає відокремленого тлумачення цього поняття, воно використовується у випадках коли проходить рух у часі (екстраполяція), пространстві (ефект масштабу), систем управління, методів праці і т.п. «Зміна - це постійний/ступінчастий процес перекладу організації на новий ступінь з використанням існуючих ідей і концепцій. Нововведення - процес вироблення нових ідей і концепцій і застосування їх в умовах цієї організації. Перетворення - це процес швидкої фундаментальної зміни в методах роботи організації, викликаний умовами обстановки, що різко міняються».

Практика діяльності промислових підприємств доводить наявність великих труднощів у процесі пристосування їх до зміни зовнішнього та проміжного середовища, зміни потерпають різні складові підприємства. Успішність проведення змін неможлива без перетворень самої системи управління.

В еволюції теорії стратегічного управління можна виділити низку етапів. Російський вчений В. Каталько виокремлює чотири етапи розвитку стратегічного управління [1]:

Етап 1. 1960-ті – перша половина 1970 рр. (І. Ансофф, К. Єндрюс, К. Крістенсен). Нові фактори загострення конкуренції, високі темпи економічного росту, конгломератна диверсифікація, наявність незайнятих ринкових ніш

Етап 2. Кінець 1970-х –1980-ті рр. (М. Портер, Ч. Хофер, Г. Мінцберг, Р. Фрімен). Зростання міжнародної конкуренції, деконгломератія, заповнення ринкових ніш.

Етап 3. Кінець 1980-х – 1990-ті роки (Б. Вернерфельт, Д. Колінз, Р. Грант). Глобалізація світової економіки, зростання значущості нематеріальних активів, відсутність незайнятих ніш, спеціалізація підприємств.

Етап 4. Початок 2000-х рр.- теперішній час (Х. Такеучі, І. Нонака, Г. Чезборо). Розвиток когнітивної економіки, поглиблення глобалізації, впровадження мереж і інших форм між фірмових організацій.

Дослідження етапів розвитку теорії стратегічного управління надало можливості виокремити в залежності від рівня змін головні завдання керівництва промислових підприємств в системі управління (рис.1) :

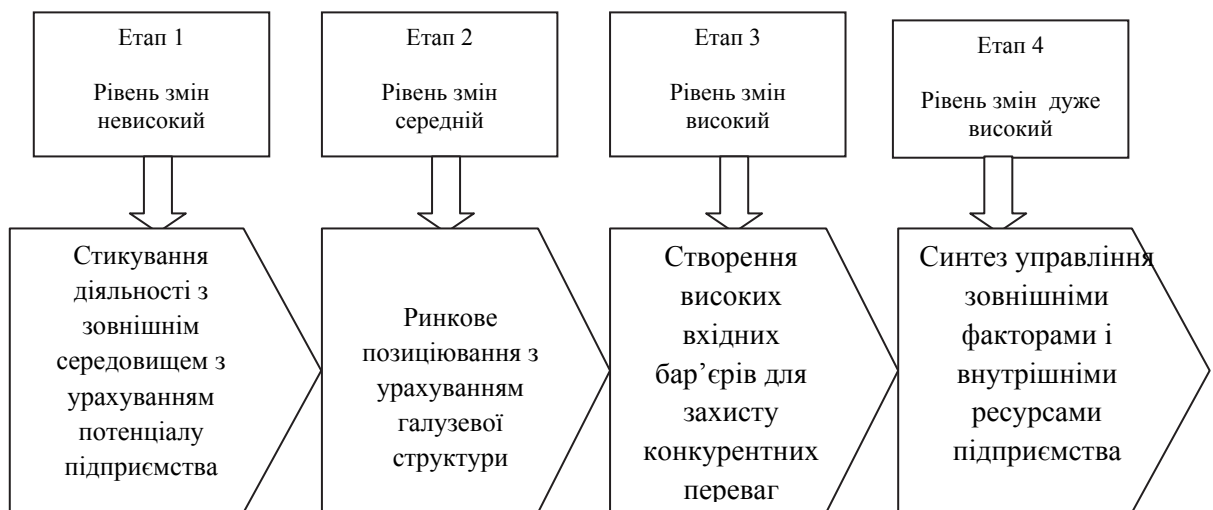

Рис. 1.Завдання керівництва на етапах розвитку стратегічного управління

Реалії сьогодення доводять, що ефективний розвиток промислового підприємства неможливий без впровадження системи управління стратегічними змінами. Проведення необхідних змін сприяє тому, що на підприємстві створюються умови, необхідні для здійснення вибраної стратегії.

Це обумовлює підвищену увагу, що приділяється стратегічним змінам підприємства: для того, щоб ефективно функціонувати, необхідно постійно пристосовуватися до змін, що відбуваються. У нестабільних динамічних умовах, в яких важко спрогнозувати можливі тенденції розвитку умов діяльності підприємства, його успіх на ринку визначається саме якістю і вчасністю проведення змін, а не ефективністю стратегічного планування.

Стратегічні зміни посідають центральне місце в реалізації стратегій підприємства і складають його концептуальну основу. Під стратегічними змінами розуміється ключ до здійснення стратегії [6, с 126], серцевина виконання стратегії [24, с. 366], процес переведення організації на новий рівень [13, с.58], головні носії нової якості в ході розвитку підприємства [5, с.279] (табл. 2).

**ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ:
РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

Таблица 2

Узагальнення поняття «стратегічні зміни»

Автор	Визначення стратегічних змін
Ансофф І. [2, с. 96].	Організаційні зміни - це не самоціль, а засіб досягнення цілей та стратегій фірми. Організаційні зміни орієнтують на визначення послідовності дій щодо впровадження змін з урахуванням зменшення рівня опору та часу досягнення стратегічних цілей.
Василенко В.О., Ткаченко Т.І. [3, с. 279].	Стратегічні зміни - це основний конструктивний зміст будь-якої стратегії. Саме стратегічні зміни є головними носіями нової якості в ході розвитку організації, і саме стратегічні зміни являють собою ключовий об'єкт управління в процесі реалізації як кожної спеціалізованої стратегії, так і корпоративної стратегії в цілому.
Віханський О.С. [4, с. 113].	Стратегічні зміни - це зміни, які проводяться у процесі виконання стратегії. Стратегічні зміни - це ключ до здійснення стратегії.
Зуб А.Т. [5, с.58].	Стратегічні зміни - це поступовий або ступінчатий процес переведення організації на новий рівень з використанням існуючих ідей і концепцій.
Немцов В.Д., Довгань Л.Є. [6, с. 366].	Зміни фактично є серцевиною виконання стратегії. Саме тому, зміна, що проводиться в процесі виконання стратегії, називається стратегічною зміною.
Джон Л. Томпсон [7, с. 23].	Стратегічні зміни стосуються змін, які мають місце протягом часу відносно стратегій та цілей організації. Об'єкти змін завжди з'являються тоді, коли менеджер бачить шляхи поліпшення стратегії або необхідність привести у відповідність існуючу стратегію новим ринковим умовам

Стратегічні зміни організації, адекватні змінам її зовнішнього конкурентного середовища, - це об'єктивна необхідність. Актуальність таких змін пов'язана з об'єктивними сучасними тенденціями, які визначають довгострокову перспективу розвитку ринку.

Стратегічні зміни - цей основний конструктивний зміст будь-якої стратегії. Саме стратегічні зміни є головними носіями нової якості в ході розвитку підприємства, і саме стратегічні зміни є ключовим об'єктом управління в процесі реалізації як кожної спеціалізованої стратегії, так і корпоративної стратегії в цілому.

Усі зміни стратегії мають два якісно різних рівня.

Зміни першого рівня здійснюються в процесі реалізації цієї конкретної стратегії, залишаючись в її межах.

До змін другого рівня відносяться перетворення, які за своєю суттю означають : стався принциповий перегляд початкової стратегії, розроблений проект нової стратегії і починається процес реалізації оновленої стратегії, що має свій якісно новий, системний і конкретний зміст.

Стратегічні зміни переводять організацію з одного її стратегічного стану в інший стратегічний стан. Розвиток організації при цьому полягає в зміні якості її діяльності в результаті ланцюжка таких послідовних переходів. Ефективний стратегічний розвиток організації характеризується тим, що в ході постійного процесу переходу від одного стану до іншого відбувається неухильне зростання її якості.

Для реалізації стратегії необхідно, щоб зміни були здійснені в усіх відповідних областях і аспектах діяльності цієї організації.

Традиційно до основних сфер стратегічних змін відносять наступні:

- інформування і мотивація персоналу;
- лідерство і стиль менеджменту;
- базові цінності і корпоративна культура;
- організаційна і інші структури;
- фінансування і інше ресурсне забезпечення;
- компетенція і навички робітника [8].

Отже, у сучасних умовах стратегічне управління – це не тільки розробка певного набору управлінських рішень, але і постійна їх адаптація до дійсності, що змінюється. Вони повинні мати стратегічну гнучкість, а головною вимогою до керівників стає вміння стратегічно мислити.

Головними завданнями стратегічного менеджменту є не тільки доволіття підприємства, скільки своєчасна трансформація (об'єднання, поглинання, виокремлення, розділ) підприємства. Успіх базується на доданих цінностях підприємства, менеджменту на основі всебічного бачення.

Проведення змін на промислових підприємствах буде ефективним тоді, коли вони проведені своєчасно. Дослідження надало можливість виокремити сукупність чинників, які повинні бути притаманні підприємству для успішного запровадження системи управління стратегічними змінами:

- наявність у підприємства дієвої системи моніторингу, що сприяє своєчасному виявленню можливостей і загроз у зовнішньому середовищі;
- високій рівень гнучкості організаційної структури і процесів, забезпечуваний за рахунок просування нових співробітників у вищі ешелони управління;
- максимально можлива автономія структурних підрозділів (підприємств, які входять до складу об'єднань) при інтенсивній латеральній комунікації;
- оптимізація терміну дії заходів, пов'язаних із плануванням і впровадженням змін;
- створення фінансових резервів;
- впровадження системи бюджетування на підприємстві;
- управління знаннями;
- високій рівень креативності організації, виділення бізнесу для експериментів з ризикованими ідеями, високій рівень стимулювання творчо обдарованих співробітників незалежно від їх статусу в організації.

В разі функціонування у сприятливих стабільних умовах стратегічного клімату більший успіх матиме використання в практиці діяльності підприємства адаптивних методів управління стратегічними змінами, аналітичної стратегії проведення змін або стратегії, заснованої на дії, та стилю співробітництва, оскільки саме вони сприятимуть реалізації стратегічних змін з найменшим опором і найбільшою ефективністю.

Висновок

Умови сучасного динамічного бізнес-середовища потребують нових форм управління. Ефективний розвиток промислового підприємства неможливий без впровадження системи управління стратегічними змінами. У реалізації стратегії основна роль належить стратегічним змінам. Проведення необхідних змін сприяє тому, що на підприємстві створюються умови, необхідні для здійснення вибраної стратегії. Зміни на підприємстві є постійний процес, без якого неможлива його конкурентоздатність. Стратегічні зміни на промисловому підприємстві можуть бути обумовлені низкою причин і повинні бути заплановані групою стратегічного розвитку при розробці стратегії розвитку підприємства. Стратегічні зміни повинні бути обґрунтовані на основі аналізу ситуації та ринкових умов діяльності підприємства і його готовності до їх впровадження. Проведення змін на промислових підприємствах буде ефективним тоді, коли вони проведені своєчасно. Економічна сутність та розуміння стратегічних змін організації дозволить керівництву та персоналу більш ефективно сприйняти зміни та впровадити їх в свою діяльність.

В плані подальших досліджень методи економічної діагностики оцінки ефективності впровадження стратегічних змін.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

СПИСОК ИСТОЧНИКОВ

1. Коталько В. С. Эволюция теории стратегического управления: монография / В. С. Коталько; С.-Петербург. гос. ун-т, факультет менеджмента. – СПб.: Издат. дом С.-Петербург. гос. ун-та, 2006. - 548 с.
2. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф. – СПб.: Питер Ком, 1999. – 416 с.
3. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством: навч. посібник / В.О. Василенко, Т.І. Ткаченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 400 с.
4. Виханский О. С. Стратегическое управление: учебник / О. С. Виханский. - 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Гардарики, 2000. - 296 с.
5. Зуб А. Т. Стратегический менеджмент: теория и практика: учеб. пособие/ А. Т. Зуб.- М.: Аспект пресс, 2002.- 415 с.
6. Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань. - К.: ТОВ "УВПК "ЕксОб", 2001. - 560 с.
7. Томпсон А. А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов/ Пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой. – М: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. - 576 с.
8. Попов С.А. Стратегическое управление: 17-модульная программа для менеджеров “Управление развитием организации”. Модуль 4. — М.: “ИНФРА-М”, 1999. — 344 с.

РЕЗЮМЕ

В статті виконано аналіз доцільності та ефективності проведення стратегічних змін в управлінні промисловим підприємством. Було виявлено головні завдання менеджменту підприємства на різних етапах розвитку стратегічного управління. Відокремлено головні чинники впливу на успішність впровадження системи управління стратегічними змінами.

Ключові слова: стратегічне управління, стратегічні зміни, менеджмент, промислове підприємство.

РЕЗЮМЕ

В статье выполнен анализ целесообразности и эффективности проведения стратегических изменений в управлении промышленным предприятием. Было выделено главные задачи менеджмента предприятия на разных этапах развития стратегического управления. Выделены главные факторы влияния на успешность внедрения системы управления стратегическими изменениями.

Ключевые слова: стратегическое управление, стратегические изменения, менеджмент, промышленное предприятие.

SUMMARY

This article contains an analysis of economic substance and effectiveness of implementing strategic changes in the management of industrial enterprise. The main goals for company's management on different stages of strategic management development were identified. The main factors that influence the rate of effectiveness of implementation of the management system of strategic changes were described.

Keywords: strategy, strategic change, organizational change, synergetic changes, the group's strategic development.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ТРАНСНАЦИОНАЛЬНЫХ КОРПОРАЦИЙ КАК ПУТЬ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ БЕЛОРУССКОЙ ЭКОНОМИКИ

Грабар Р.Н. Полесский государственный университет, г. Пинск, Беларусь¹

В условиях глобализации экономических и политических процессов транснациональные корпорации превратились в силу, формирующую современный облик мира. Большинство значимых событий в мировой экономике происходит с их участием. Международные корпорации являются продуктом развивающихся международных экономических отношений. В то же время они представляют собой мощный механизм воздействия на эти отношения. Транснациональные корпорации превращают мировую экономику в международное производство.

Противостоят мощи транснациональных корпораций тяжело, да и нет в этом необходимости. Любое разумное правительство постарается извлечь максимум выгод из сотрудничества с ТНК, поскольку это дает возможность получить дополнительные ресурсы в виде капитала, технологий, квалифицированного труда. В свою очередь привлечение дополнительных ресурсов стимулирует развитие национальной экономики, увеличение объемов производства, ускорение экономического роста.

В одном из своих первых публичных выступлений в качестве премьер-министра Михаил Мясникович заявил: «Беларусь должна занимать более активную торгово-экономическую позицию, входить в транснациональные альянсы и корпорации, нам необходимо интегрироваться в автомобильной промышленности, и в станкостроении, и в сельском хозяйстве».[3] По данным портала энергетического рынка Беларуси в белорусской экономике присутствуют в равной степени как российские, так и западные корпорации. Правительство Беларуси видит экономический потенциал республики во вхождении белорусских предприятий в транснациональные альянсы.

Стратегия привлечения прямых иностранных инвестиций в Республике Беларусь на период до 2015 года направлена на стимулирование притока прямых иностранных инвестиций в соответствии с потребностями структурной перестройки экономики и инновационным развитием страны. В числе основных задач стратегии – ориентирование вложений зарубежных капиталов в создание наукоемких высокотехнологичных производств. Предусматривается содействие привлечению иностранных инвестиций в реализацию проектов с применением передовых зарубежных технологий и менеджмента, стимулирование притока капитала транснациональных корпораций в реализацию проектов, обеспечивающих ускоренное развитие экспорта в страны с высоким платежеспособным спросом и импортозамещение. Планируется также совершенствование структуры прямых иностранных инвестиций, предусматривающее увеличение доли вложений в активную часть основных средств.

Приоритетной формой прямых иностранных инвестиций для Беларуси выступает создание совместных и иностранных предприятий для реализации инвестиционных проектов категории green field, т.е. проектов с чистого листа. Это будет способствовать использованию новых прогрессивных технологий и техники в производстве, внедрению маркетинговых и управленческих ноу-хау, выпуску товаров, отсутствующих на внутреннем рынке, более быстрому выходу на новые рынки с конкурентоспособной продукцией, сокращению нерационального импорта, что в конечном итоге приведет к повышению эффективности национальной экономики. Не менее значимой формой привлечения иностранного капитала является реализация инвестиционных проектов brown field – продажа зарубежным инвесторам части акций, принадлежащих государству, за исключением стратегически значимых из них, связанных с безопасностью страны.

Беларусь заинтересована в стратегических инвесторах, осуществляющих деятельность в сфере производства высокотехнологичных продуктов и услуг, а также инвесторах, вкладывающих средства в увеличение активов организаций в этой сфере, продукция которых ориентирована на экспорт. Приоритетным определено привлечение прямых иностранных инвестиций в высокотехнологичные секторы экономики (фармацевтическая промышленность, индустрия био- и нанотехнологий, высокие технологии в промышленности, новые материалы, информационно-коммуникационные технологии); создание и развитие кластеров – объединенной на основе производственно-технологических, научно-технических и коммерческих связей и сосредоточенной на определенной территории группы организаций, обеспечивающей конкурентные позиции на отраслевом, национальном и мировом рынках. Перспективно также привлечение прямых иностранных инвестиций в традиционные виды экономической деятельности: химическое производство, производство машин и оборудования, электрооборудования, электронного и оптического оборудования, транспортных средств, транспорт и связь, строительство и